

Başvekâlete bağlı Matbuat umum müdürlüğü teşkiline ve vazifelerine dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 28/V/1940 - Sayı : 4520)

No.
3837

Kabul tarihi
22 - V - 1940

BİRİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı vazifeleri ifa üzere Başvekâlete bağlı (Matbuat umum müdürlüğü) adile bir umum müdürlük teşkil edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Matbuat umum müdürlüğü bir umum müdürün emri altında, matbuat, radyodifüzyon ve turizm müdürlüklerinden ve bunların bürolarından teşekkül eder.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Umum müdür Başvekil tarafından intihab ve Cümhur Reisinin tasdikile tayin olunur.

Şube müdürleri ile beşinci ve daha yukarı derecedeki memurlar Umum müdürün inhasile Başvekil tarafından ve diğer memurlarla müteferrik müstahdemler Umum müdür tarafından tayin edilir.

Umum müdür; kadro ve memurluk unvanlarile mukayyed olmaksızın memurlarını lüzum gördüğü vazife ve mahallerde istihdam edebilir.

Umum müdürün tayini 3656 sayılı kanunun 6 nci maddesi hükmüne tâbidir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Umum müdürlüğün başlıca vazifeleri şunlardır:

a) Memleket içinde ve dışında siyasi, iktisadi, ictimai ve harsî hareketler bakımından bütün neşriyatı takib etmek;

b) Memleket içinde ve dışında; milli siyaset ve menfaatlerimizi ihlâl etmemek üzere olabilecek propagandaları karşılamak, rejimin dahili ve harici siyaseti hakkında efkârı umumiyeyi tenvir etmek ve icabına göre münasib göreceği vasıtaları kullanarak neşriyat yapmak ve yaptırmak;

c) Millî ahlâk, haberlerin doğruluğu, yabancı tahrikât ve propagandalar, Devlet icraatının efkârı umumiyeye lâyık oldukları ebad ve ehemmiyette arzı, millî kültür ve matbuat kanunları bakımlarından iç neşriyatı;

Memleketlerin cihan siyasetindeki temayülleri, dahili siyasetlerindeki tezahürleri, Türkiye ile olan münasebetleri ve kültür hareketleri bakımlarından harici neşriyatı takib eylemek;

d) Millî matbuatın inkılâb prensiblerine, Devletin umumî siyasetine ve memleket ihtiyaçlarına uygun olmasını teğmine çalışmak ve bunların meslekî inkişaf ve faaliyetleri için rehberlik etmek;

e) Beynelmilel matbuat, radyodifüzyon ve turizm teşekküllerile meslekî temas ve münasebetlerde bulunmak;

f) Matbuat kanununun tatbikatına nezaret etmek;

g) Radyodifüzyon postaları vasıtasile halkımızın siyasi, ictimai, iktisadi, harsî ve bedii ihtiyaçlarını tatmin edecek programlar ihzarını ve tatbikini teğmin etmek;

h) Memleket dahilinde yapılan filimlerin senaryolarını ve hariçten gelen filimleri ve memleket sahnelerinin repertuvarlarını kontrol etmek; resim, gramofon plâkları ve diğer bütün neşir vasıtalarını nezareti altında bulundurmamak ve her hususta memlekete zararlı tesirler yapacak mahiyette olmamalarına dik-

kat etmek ve zararlı mahiyette gördüklerinin yapılmasına mâni olacak tedbirler almak, halkımızı tenvire ve memleketimizi yabancı memleketlere tanıtmaya yarayan her nevi faydalı neşriyat ve senaryolar hazırlamak ve bu gibi eserler vücutte getirilmesine yardım ve bunun için lüzumlu vasıtaları tedarik etmek;

i) İç ve dış turizmin millî siyaset ve iktisadî ihtiyaçlarımıza uygun ve memlekete faydalı olacak şekilde inkişafına hâdim tedbirler almak ve memleket içinde turizmin işlerini tanzim etmek ve bunları murakabe altında bulundurmaktır.

BEŞİNCİ MADDE — Yıllık ödenecek miktarı, 150 000 lirayı geçmemek üzere Anadolu ajansı Türk anonim şirketile on seneye kadar taahhüd icrasında, Matbuat umum müdürlüğü salâhiyetlidir.

ALTINCI MADDE — 3222 numaralı telsiz kanunu ile radyodifüzyon postalarına ve telsiz telefon alıcı tesisatına aid olmak üzere Münakalât vekâletine ve P. T. T. Umum müdürlüğüne verilen hak ve salâhiyet ve vazifeler, mevcud teşkilâtile birlikte Matbuat umum müdürlüğüne devredilmiştir. Bu vazife ve salâhiyetlerin hangi makamlar tarafından ifa ve tahsilâtın ne şekil ve ne suretle teğmin edileceği bir nizamname ile tesbit edilir.

YEDİNCİ MADDE — 3656 sayılı kanuna bağlı maaşlı memurlar cedvelinden bu kanuna bağlı (1) numaralı cedvel muhteviyatı çıkarılmış ve mezkûr kanuna (2) numaralı cedvel eklenmiştir.

SEKİZİNCİ MADDE — Matbuat umum müdürlüğünün ücretli memurlar kadrosu, bu kanuna bağlı (3) numaralı cedvelde gösterilmiştir.

DOKUZUNCU MADDE — Matbuat umum müdürlüğü teşkilâtına ve vazifelerine dair 2444 ve bu kanuna bağlı teşkilât kadro cedvelini değiştiren 3361 numaralı kanunlar, Ticaret vekâleti teşkilât ve vazifelerine dair 3614 numaralı kanunun turizme aid olan 10 ncu maddesi ve 2594 numaralı kanun kaldırılmıştır.

MUVAKKAT BİRİNCİ MADDE — 2594 numaralı kanuna tevfikân Hariciye vekâletile Anadolu ajansı Türk anonim şirketi arasında akdedilen mukavelemenin Hariciye vekâletine bahşettiği haklar ve tahmil ettiği vecibeler Matbuat umum müdürlüğüne devredilir.

MUVAKKAT İKİNCİ MADDE — Altıncı maddede yazılı nizamnamenin meriyeti tarihine kadar, mezkûr madde mucibince Matbuat umum müdürlüğüne devredilen vazife ve salâhiyetlerden fennî muayeneler icrasına ve ruhsatname itasına ve ücret istifasına müteallik muameleler, Münakalât vekâleti ve P. T. T. Umum müdürlüğü tarafından ifa edilir ve bu suretle Hazine namına yapılan tahsilât için P. T. T. İdaresine % 10 aidat verilir.

ONUNCU MADDE — Bu kanun 31 mayıs 1940 tarihinden nuteberdir.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun ahkâmını tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

23 mayıs 1940

[1] NUMARALI CEDVEL

Matbuat umum müdürlüğü

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
2	Umum müdür	1	125
11	Şef	1	30
12	Memur	5	25

[2] NUMARALI CEDVEL

Matbuat umum müdürlüğü maaşlı kadroları

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş	Aylık tutarı	D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş	Aylık tutarı
2	Umum müdür	1	125	500	7	Radyo program bürosu şefi	1	60	170
4	» » muavini	1	90	300	8	Radyo muhabere bürosu şefi	1	50	140
5	Müdür	3	80	260	8	Radyo idare bürosu şefi	1	50	140
6	» muavini	3	70	210	10	Radyo birinci sınıf mümeyyiz	1	35	100
7	Raportör	3	60	170	11	Radyo mübayaa memur ve mutemedi	1	30	85
8	Evrak müdürü (Dosyaya da bakar)	1	50	140	12	Kütüphane memuru	1	25	75
9	Şef	4	40	120	11	Radyo avniyat memur ve mutemedi	1	30	85
10	Birinci sınıf mümeyyiz	3	35	100	5	Radyo mühendisi (İhtisas mevkii)	1	80	260
11	İkinci » » (Birisi mutemedlik de yapar)	4	30	85	6	Radyo mühendisi (İhtisas mevkii)	2	70	210
12	Tedkik memuru ve mu-sahhah (Birisi ayniyat muhasibliğ vazifesini de görür)	6	25	75					
13	Kâtib	4	20	60					

[3] NUMARALI CEDVEL

Matbuat umum müdürlüğü ücretli memurlar kadrosu

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Aylık ücreti	D.	Memuriyetin nevi	Aded	Aylık ücreti
	Başmüşavir (İhtisas mevkii)	2	400		İkinci sınıf müşavir (İhtisas mevkii)	4	210
	Birinci sınıf müşavir »	5	300		Mütercim ve redaktör »	4	170
	Radyo neşriyat şefi »	4	300		» » Mu. »	2	100

Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası :

23 - V - 1940 ve 1/404

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası :

23 - V - 1940 ve 4/668

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları :

Cild Sayfa
11 110,111,181,181,182,185,187,199, 203:206